

**ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง  
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญา  
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2560<sup>1</sup>**

**ณศิภัทร์ ชีระอิสริยาภรณ์<sup>2</sup>**

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2560 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความหมาย ประวัติความเป็นมา แนวคิด และทฤษฎี หลักเกณฑ์การพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการใช้อำนาจรัฐ การกำหนดนโยบายและควบคุมการปฏิบัตินโยบายของรัฐ ถือว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ในการบริหารราชการแผ่นดิน และมีอำนาจในการตัดสินใจที่ทำให้เกิดผลกระทบและความเสียหายต่อประเทศไทยเป็นวงกว้าง เนื่องจากมีผลประโยชน์ส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย การทุจริตคอร์รัปชัน ที่เกิดจากอำนาจ บารมี อิทธิพล ส่วนใหญ่จะเป็นในรูปแบบของการใช้ตำแหน่งในการแสวงหาผลประโยชน์ทับซ้อน ทุจริตคอร์รัปชัน การทุจริตเชิงนโยบาย โดยมีญาติหรือพวกพ้องที่มีการเอื้อประโยชน์ให้กลุ่มของตน มีการครอบงำของอำนาจ โดยอาศัยอำนาจอิทธิพลทางการเมืองของผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและนักการเมือง จึงทำให้เกิดการทุจริตได้ง่าย ซึ่งมีการดำเนินคดีโดยใช้ระบบไต่สวน (Inquisitorial System) เป็นผู้ที่มีอำนาจไต่สวน โดยเป็นผู้ค้นหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานไม่ว่าพยานหลักฐานนั้นจะมีข้อผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปจากขั้นตอนวิธีการ หรือกรอบเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ ศาลจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทในการดำเนินคดีในทางปฏิบัติโจทก์ไม่ต้องนำสืบเหมือนคดีอาญาทั่วไป ทั้งนี้การพิจารณาของศาล

---

<sup>1</sup> บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2560 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคือ รองศาสตราจารย์ ดร.ณฐ สันตาสว่าง และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์จุฑามาศ นิสารัตน์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ปภาศรี บัวสวรรค์

<sup>2</sup> นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บัญญัติให้ศาลฎีกายึดสำนวนคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เป็นหลัก ศาลจึงมีหน้าที่หลักในการไต่สวน และศาลจะแสวงหาข้อเท็จจริงอย่างอื่น และมีอำนาจไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้

จากการศึกษาทำให้ทราบว่า การพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2560 กระบวนการพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น ยังไม่มีความชัดเจน เนื่องจากไม่ได้กำหนดวิธีการพิจารณาในระบบไต่สวนไว้โดยชัดเจน เนื่องจากกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2560 และข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2562 นั้น ยังมีหลายประเด็นที่ยังไม่ชัดเจน ทำให้ผู้ศึกษามีความประสงค์ในการศึกษาในส่วนของ การพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2560 ซึ่งสรุปได้ ดังต่อไปนี้ การพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลย กฎหมายย้อนหลังจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ปัญหาเกี่ยวกับการทบทวนคำพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง แม้จะมีการบัญญัติเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการสากลก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติการพิจารณาคดีอาญาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นการฝ่าฝืนต่อหลักนิติธรรม

จากการศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2560 เกิดปัญหาที่ควรแก่การศึกษาค้นคว้าอยู่หลายประเด็น ดังต่อไปนี้

ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2560

โดยหลักแล้วการพิจารณาและสืบพยานในคดีอาญา ต้องกระทำโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลยเสมอ เพื่อให้โอกาสจำเลยได้รับรู้การดำเนินการทั้งหมดในคดี เพื่อประโยชน์ในการต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ การพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใช้ระบบไต่สวนเป็นหลักศาลมีอำนาจค้นหาความจริงได้ ไม่ว่าจะเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และในการวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริงศาลสามารถรับฟังพยานหลักฐานได้ แม้ว่าพยานหลักฐานนั้นจะมีความคลาดเคลื่อนไปจากขั้นตอน วิธีการ หรือกรอบเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งในกรณีที่ศาลมีอำนาจพิจารณาคดีได้โดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหาหรือ

จำเลยไม่เป็นไปตามหลักการพิจารณาคืออาญาโดยทั่วไป ที่จะต้องกระทำโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลย สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาต่อหน้าจำเลยเป็นสิทธิที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดว่าการพิจารณาคดีที่เป็นธรรมในคดีอาญา เป็นสิทธิในการต่อสู้คดีอาญาของจำเลย หากการพิจารณาคดีกระทำโดยไม่มีผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลย ก็จะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาไม่ทราบข้อกล่าวหา สิทธิต่าง ๆ และทำให้ได้รับการพิจารณาคดีไม่เป็นธรรม ทั้งการพิจารณาคดีลับหลังจำเลย ทำให้คู่ความไม่ได้มีโอกาสโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตน

ประเด็นปัญหาที่สองเกี่ยวกับกฎหมายย้อนหลังจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

มาตรา 192 ที่กำหนดให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ยังมีผลต่อไปกับคดีที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนกฎหมายที่แก้ไขใหม่ใช้บังคับ แม้จะมีได้บัญญัติเนื้อหาอันเป็นองค์ประกอบความผิดหรือโทษขึ้นใหม่ แต่จากการบังคับใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 192 เป็นผลให้องค์ประกอบความผิดและโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 32 มาตรา 33 และมาตรา 34 ยังคงมีอยู่และมีผลบังคับต่อไปในขณะที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มีผลบังคับใช้แล้ว เป็นการบัญญัติกฎหมายให้มีผลใช้บังคับย้อนหลังทางอ้อม มีผลจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน แต่ในการบังคับกฎหมายย้อนหลังดังกล่าวไม่ได้ทำให้ประโยชน์สาธารณะอันเกิดจากการตรวจสอบความมีอยู่จริงของหนี้สินและทรัพย์สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีมากขึ้นกว่าเดิม แต่มีผลเพียงให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษทางอาญาและถูกตัดสิทธิทางการเมืองบางประการอันมิใช่ประโยชน์ที่สาธารณะมุ่งประสงค์อย่างแท้จริง มาตรา 192 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 จึงเป็นกฎหมายย้อนหลังให้บุคคลต้องรับผิดในการกระทำ อันเป็นองค์ประกอบของความผิดที่กฎหมายใหม่ยกเลิกความผิดไปแล้ว ประโยชน์ที่สาธารณะได้รับจากการใช้กฎหมายดังกล่าวย้อนหลัง ไม่มีคุณค่ามากพอที่จะทำลายคุณค่าของนิติรัฐอันเป็นหลักการที่สาธารณะต้องการให้รัฐดำรงไว้อย่างมั่นคง

ประเด็นปัญหาที่สามเกี่ยวกับการทบทวนคำพิพากษาคืออาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

การอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามที่กฎหมายตามมาตรา 64 กำหนดให้เป็นการอุทธรณ์ในระบบสิทธิ (Appeal as of Rights) แต่การให้คู่ความใช้สิทธิอุทธรณ์ฎีกาได้โดยไม่มีขอบเขตหรือข้อจำกัดอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ได้รับผลจากคำพิพากษา และยังส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในคำพิพากษาของศาล เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์สาธารณะที่ได้รับจากผลแห่งคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง การอุทธรณ์คำพิพากษาของ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในปัญหาข้อเท็จจริงควรเป็นการอุทธรณ์ในระบบอนุญาต (Discretionary Appeal) ซึ่งมีได้เป็นการระงับสิทธิของคู่ความในการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือกระหนดต่อสาระสำคัญของสิทธิในการอุทธรณ์คำพิพากษาของคู่ความ เพียงแต่เป็นการเปลี่ยนแปลงระบบในการอุทธรณ์อันเป็นวิธีการควบคุมมิให้คู่ความใช้สิทธิอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงซึ่งเป็นที่ยุติแล้วโดยไม่มีเหตุสมควร และยังคงอยู่บนหลักการพื้นฐานในการคุ้มครองสิทธิในการอุทธรณ์ของคู่ความ ทั้งการการที่กำหนดให้คำพิพากษาศาลฎีกาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้นเมื่อองค์คณะวินิจฉัยในเรื่องใดแล้วให้ไปไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุม

จากการศึกษาค้นคว้าปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2560 ผู้ศึกษาพบว่ามิข้อเสนอนี้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.2560

ตามมาตรา 28 ควรแก้ไขเป็น “ในกรณีที่ศาลประทับรับฟ้องไว้ตามมาตรา 27 และศาลได้ส่งหมายเรียกและสำเนาฟ้องให้จำเลยทราบโดยชอบแล้ว แต่จำเลยไม่มาศาล ให้ศาลออกหมายจับจำเลย และให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการติดตามหรือจับกุมจำเลยรายงานผลการติดตามจับกุมเป็นระยะตามที่ศาลกำหนด

ในกรณีที่ได้ออกหมายจับจำเลยและได้มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว แต่ไม่สามารถจับจำเลยได้ภายในสามเดือนนับแต่ออกหมายจับ ให้ศาลมีอำนาจพิจารณาคดีได้โดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลย แต่ไม่ตัดสิทธิจำเลยที่จะตั้งทนายความมาดำเนินการแทนตนได้

บทบัญญัติมาตรานี้ไม่เป็นการตัดสิทธิจำเลยที่จะมาศาลเพื่อต่อสู้คดีในเวลาใดก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษา แต่การมาศาลดังกล่าวไม่มีผลให้การไต่สวนและการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ได้ทำไปแล้วต้องเสียไป

ก่อนการดำเนินการพิจารณาและสืบพยานตามวรรคสอง หากทนายความหรือบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำเนินการแทนไม่มาศาลโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ศาลมีอำนาจแต่งตั้งทนายความให้จำเลย โดยให้ไปไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกา”

2. ปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายย้อนหลังจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

จากการศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ตามมาตรา 192 ในเรื่องการบังคับใช้กฎหมายให้มีผล

ย้อนหลังเป็นผลให้องค์ประกอบความผิดและโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 32 มาตรา 33 และมาตรา 34 ยังคงมีอยู่และมีผลบังคับต่อไปในขณะที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มีผลบังคับใช้แล้วเป็นการใช้บังคับกฎหมายที่ไม่มีผลย้อนหลัง ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองควรวินิจฉัยคดีโดยไม่บังคับตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 192 โดยพิจารณาเหตุกรณีบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังการกระทำเช่นนั้นไม่เป็นความผิดต่อไป ซึ่งขัดต่อหลักการพื้นฐานของการใช้กฎหมายอาญา ตามมาตรา 2 วรรคสอง

ดังนั้น ในการกำหนดบังคับใช้กฎหมายให้มีผลย้อนหลัง ควรกำหนดเป็นข้อยกเว้น ให้การบังคับใช้กฎหมายมีผลย้อนหลังไม่เป็นการกระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง และไม่กระทบต่อผลประโยชน์ต่อส่วนรวม หรือความมั่นคงของประเทศ

ซึ่งปัจจุบันมาตรการเพิกถอนสิทธิทางการเมืองมักใช้ควบคู่กับโทษจำคุกนั้น หากกำหนดให้มาตรการเพิกถอนสิทธิเป็นโทษก็สามารถบังคับใช้ได้โดยลำพังเหมาะสมกับความผิดบางประการที่ไม่ได้รุนแรงถึงขั้นต้องถูกจำคุกก็ให้ลงโทษด้วยการเพิกถอนสิทธิทางการเมืองแต่เพียงประการเดียวเท่านั้น อย่างไรก็ตาม หากจะไม่บัญญัติมาตรการเพิกถอนสิทธิทางการเมืองไว้ในประมวลกฎหมายอาญาแต่หากในกฎหมายทุกฉบับที่บังคับ ใช้มาตรการเพิกถอนสิทธิทางการเมืองได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่ามีมาตรการลงโทษเพิกถอนสิทธิอัน เป็นโทษทางอาญาก็เป็นการรับรองหลักประกันในทางอาญาให้แก่มาตรการเพิกถอนสิทธิทางการเมืองได้เช่นกัน ดังนั้น จากการศึกษานำไปสู่ข้อ สรุปและเสนอแนะตามความเห็นของผู้เขียนที่ว่า จำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาสถานะของมาตรการ เพื่อนำไปพิจารณาบรรดา มาตรการที่ไม่มีสถานะชัดเจนว่า มีลักษณะเช่นไรเป็นโทษอาญาหรือไม่ เพื่อจะได้ใช้มาตรการดังกล่าวให้เกิดผลดีได้มากกว่าผลเสียใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยเมื่อได้วิเคราะห์แล้วมาตรการเพิกถอนสิทธิทางการเมืองนับได้ว่ามีลักษณะที่เป็นโทษอาญา จึงควรบังคับใช้ให้อยู่ภายใต้หลักประกันในทางอาญาแม้จะเกิด ปัญหาอาญาเพื่อตามมาก็ตาม และเพื่อให้ชัดเจนควรมีการรับรองถึงความเป็นโทษทางอาญาไว้โดยการ บัญญัติลงในประมวลกฎหมายอาญา หรือบัญญัติให้ชัดเจนในกฎหมายที่มีการบังคับใช้มาตรการเพิกถอน สิทธิทางการเมือง และควรมีการกาหนดหลักในการพิจารณาสถานะของมาตรการให้ชัดเจนต่อไป

### 3. ปัญหาเกี่ยวกับการทบทวนคำพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ตามมาตรา 64 ควรแก้ไขเป็น “ในการพิจารณาอุทธรณ์ หากมีปัญหาข้อกฎหมายสำคัญ ผู้พิพากษาคนหนึ่งคนใดในองค์คณะของศาลฎีกานั้น หรือประธานแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกาจะเสนอประธานศาลฎีกาเพื่อพิจารณาให้มีการวินิจฉัยปัญหานั้น โดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาก็ได้

เมื่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีคำวินิจฉัยในเรื่องหรือประเด็นใดตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้องค์คณะของศาลฎีกาวินิจฉัยหรือมีคำพิพากษาในเรื่องหรือประเด็นนั้นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา”

ดังนั้น ควรแก้ไขเพิ่มเติมโดยกำหนดให้การอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นระบบอนุญาต (Discretionary Appeal) แทนการอุทธรณ์ในระบบสิทธิ (Appeal as of Rights) เพื่อควบคุมมิให้คู่ความใช้สิทธิอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงซึ่งเป็นที่ยุติแล้วโดยไม่มีเหตุสมควร โดยรักษาหลักการพื้นฐานในการคุ้มครองสิทธิในการอุทธรณ์ของคู่ความ

กฎหมายพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้กำหนดให้ อัยการสูงสุด และคณะกรรมการ ป.ป.ช.เป็นผู้มีอำนาจฟ้องและรวบรวมพยานหลักฐาน และได้สวนข้อเท็จจริงเพื่อฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อำนาจในการได้สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีคดีมีความผิดจะต้องส่งรายงานสำนวนการได้สวน เอกสารพยานหลักฐานพร้อมความเห็นส่งไปยังอัยการสูงสุด ภายใน 30 วันอำนาจในการได้สวนจึงอยู่ที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อัยการสูงสุดเพียงแต่มีอำนาจในการสอบสวนเฉพาะในข้อที่สำนวนการสอบสวนไม่สมบูรณ์เท่านั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงเป็นองค์กรหลักที่ทำหน้าที่ได้สวน จึงควรแก้ไขเพิ่มเติมให้อำนาจพนักงานอัยการเข้ามามีส่วนร่วมในการรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อเป็นการลดขั้นตอนการพิจารณา เพิ่มความสมบูรณ์ของสำนวนอย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับประชาชน

## เอกสารอ้างอิง

เขตไท ลังการพันธุ์. “หลักนิติธรรมกับการพิจารณาคดีอาญาลับหลังจำเลยในกฎหมายไทย

”. (มกราคม 2564).

ณัฐพงศ์ โปษะบุตร. “หลักกฎหมายไม่มีผลย้อนหลัง” รพี 50 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

ทรงเดช บุญธรรม. “ปัญหาทางกฎหมายในการพิจารณาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” คูพาท. เล่มที่ 1 ปีที่ 68 (31 มีนาคม 2564)

เพียรรัตน์ ลีลาพงศธร, “การพิจารณาคดีอาญาโดยไม่ปรากฏตัวจำเลย”, วาสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2563

ไพโรจน์ วายุภาพ. “คำอธิบายศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบและวิธีพิจารณาคดีทุจริตประพฤติมิชอบ กับศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง”. (ธันวาคม : 2562)